

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Alueellistamisesta alueelliseen läsnäoloon

Strategia alueellistamisen uudistamisesta

Miksi muutos tarvitaan?

- Nykyiset alueellistamisen tavoitteet eivät tunnista palveluita, palvelurakennetta tai kokonaisturvallisuusnäkökulmaa.
- Nykyinen alueellistamisen koordinaatioryhmän ja ohjauksen vaikuttavuus on heikko. Suunnitelmallisuus ja kokonaisuuden tarkastelu puuttuvat. Prosessi keskittyy yksittäisiin toimintojen ja virastojen sijoittamisiin ja lakkauttamisiin.
- Alueellistamisessa tarkastellaan nykyisen lainsäädännön ja toimintamallin tuloksena työpaikkojen sijoittumista akselilla pääkaupunkiseutu – muu maa.
- Toimintaympäristö on muuttunut. Digitalisaatio on kehittänyt viestintäyhteyksiä ja siirtänyt työtä tietojärjestelmiin. Työtä on mahdollista järjestää entistä joustavammin.

Strategian lähtökohdat

- Laatia linjaukset:

”Minkälaista valtion toimintaa ja läsnäoloa alueilla tavoitellaan 2020-luvulla virastojen tehtävien toteuttamiseksi ja kansalaisten ja yritysten palvelemiseksi eri asiakas- ja kieliryhmien tarpeet huomioiden sekä mitä alueellistamisen tavoitteiden ja toimintaperiaatteiden muutoksia tämä edellyttää?”

- Hallitusohjelman kirjaus:

”Valtion työtehtäviä organisoidaan monipaikkaisesti ja älyteknologian mahdollistamaa paikkariippumattomuutta hyödyntäen.”

- Linjaukset toimivat alueellistamista koskevan lainsäädännön uudistamisen pohjana

Alueellistamisesta alueelliseen läsnäoloon

- Luovumme alueellistamisen käsitteestä, tilalle valtion alueellinen läsnäolo.
- Luovumme koordinaatiossa yksittäisten yksikköjen ja toimintojen sijoittamisiin ja lakkauttamisiin perustuvasta toimintatavasta, tilalle uusi toimintamalli nykyistä vahvempaa ja pitkäjänteisempää valtioneuvostotasoista poikkihallinnollista suunnittelua, ohjausta ja seurantaa varten.
- Luovumme nykyisestä pääkaupunkiseutu – muu maa -vertailusta, tilalle läsnäolon tarkastelu koko maan kattavasti.
- Otamme lainsäädännön ja suunnittelun lähtökohdaksi tarpeet valtion läsnäololle sekä sen hyödyt edistäen koko maan tasapainoista kehittymistä.

Alueellistamisesta alueelliseen läsnäoloon

Valtion läsnäolo alueilla perustuu

- palvelutarpeeseen ja
- viranomaistoiminnan tehtävien järjestämiseen tuloksellisesti.

Läsnäololla vahvistetaan

- alueiden elinvoimaisuutta,
- turvallisuutta ja
- valtion kilpailukykyä työnantajana.

Alueellisen läsnäolon tavoitteet

Valtio vastaa palvelutarpeeseen

- Tarjoamme palveluja monikanavaisesti ja yhteistyössä muiden julkishallinnon toimijoiden kanssa.
- Tarjoamme palveluja eri asiakasryhmille siten, että yhdenvertaisuus, kielelliset oikeudet ja muut perusoikeudet toteutuvat.

Valtio järjestää viranomaistoiminnan tehtävät tuloksellisesti

- Hyödynnämme osaamisen ja resurssit tehokkaasti sijainnista riippumatta.
- Lisäämme julkishallinnon yhteiskäyttöisiä tiloja.
- Tehostamme julkishallinnon yhteistyötä ja uudistamme toimintamalleja sekä työskentelytapoja.

Valtio vahvistaa alueiden elinvoimaisuutta ja turvallisuutta

- Valtio on aktiivinen toimija ja kumppani alueilla.
- Toimintamme alueilla tukee elinvoimaisuutta ja vahvistaa osaamiskeskittymiä.
- Läsnäolo alueilla vaikuttaa kokonaisturvallisuuteen ja turvallisuuden tunteeseen.

Valtio vahvistaa kilpailukykyään työnantajana

- Olemme joustava ja mahdollistava työnantaja sekä suunnannäyttäjä, joka luo monipaikkaisia ja paikkariippumattomia työnteon mahdollisuuksia.

Strategiset toimenpiteet

Uudistetaan alueellisen läsnäolon tavoitteet.

Lainsäädännön ja suunnittelun lähtökohdaksi otetaan koko maan kattavasti valtion läsnäoloon liittyvät tarpeet ja hyödyt. Valtion läsnäolo alueilla perustuu ennen kaikkea palveluiden ja viranomaistoiminnan järjestämisen tarpeeseen. Lisäksi vahvistetaan alueiden elinvoimaisuutta, turvallisuutta, yhdenvertaisuutta kaikki asiakas- ja kieliryhmät huomioiden sekä valtion kilpailukykyä työnantajana. Monipaikkaisuus ja paikkariippumattomuus tukevat useita strategian tavoitteita.

Vahvistetaan alueellisen läsnäolon suunnitelmallisuutta ja kokonaisuuden koordinaatiota strategian tavoitteiden toteuttamiseksi.

Luodaan uusi toimintamalli nykyistä vahvempaa ja pitkäjänteisempää valtioneuvostotasoista poikkihallinnollista suunnittelua, ohjausta ja seurantaa varten. Laajennetaan koordinaatio koskemaan kokonaisuutena valtion toimipisteverkostoa ja palveluiden saatavuutta. Kytetään uusi toimintamalli hyödyntämään jo olemassa olevia hallinnon suunnitteluprosesseja.

Muutetaan alueellistamisen koordinaatioryhmän roolia.

Koordinaatioryhmän rooli (ml. nimi) muutetaan valtioneuvoston tukena toimivaksi, nykyisestä yksittäisistä asioista lausuvasta ryhmästä strategisemmaksi suunnitelman valmistelijaksi, seuraajaksi ja arvioijaksi.

Mitä tehdään, jotta tavoitteet toteutuvat?

Alueellistamislainsäädännön uudistaminen

Käynnistetään strategiatyön pohjalta.

Julkisen hallinnon strategia

Käynnissä.

"Muodostaa kansallisen strategian ja sen toimeenpanosuunnitelman, joka sisältää periaatteet julkisen hallinnon ja palvelujen uudistamiselle."

Valtion henkilöstöjohtamisen uudistusohjelma

Käynnissä.

"Uudistaa valtion henkilöstöjohtamista ja kehittää valtion työntekijäkokemusta ja sitä kautta parantaa valtion kilpailukykyä työnantajana." Ohjelmaan sisältyy monipaikkaisen ja paikkariippumattoman työn edistämisen projekti.

Valtionhallinnon toimitilaverkon ja julkisen hallinnon yhteisen asiakaspalveluverkon kehittämishanke

Käynnissä.

"Tavoitteena on vastata nopeasti muuttuvan toimintaympäristön tarpeisiin uudistamalla valtionhallinnon toimitilaverkkoa ja julkisen hallinnon yhteistä asiakaspalvelua 2020-luvulla."

Valtion toimitilastrategia

Käynnistyy kevään 2020 aikana.

Määrittelee valtion toimitilahallinnon strategiset painopisteet ja tavoitteet. On työväline valtion työympäristöjen ja toimitilojen käytön kehittämiseen ja tarkoituksenmukaiseen yhtenäistämiseen.

Alueellistamisen uudistaminen toteuttaa hallitusohjelmaa ja julkisen hallinnon strategiaa – maailman paras julkinen hallinto

